

Monimuotoinen sisustaminen – tekijöitä, tapoja ja vaikuttajia

Mies sisustaa, Yliopistonlehtori, YTT Leena Autonen-Vaaraniemi

Kodin tilaan ja kotiin liittyvään tekemiseen liitetään vahvoja, sukupuolittuneita uskomuksia ja käsityksiä. Koti nähdään usein naisen paikkana, miehen aluetta on sen sijaan julkinen tila. Artikkelin tehtävänä on selvittää, millä tavoin eronneet miehet sisustavat kotiaan ja millaisia merkityksiä he antavat kodin sisustamiselle. Artikkelin pohjautuu väitöstutkimukseeni ”Eronneiden miesten kodit ja kotikäytännöt, 2009”.

Tutkimusta varten haastateltiin yhdeksäntoista eronnutta miestä heidän kodeissaan. Haastatellut ovat yksinasuvia, avoliitossa tai uusperheellisiä. Tutkimuksen aineistona ovat miesten haastattelut, miesten ottamat kotia koskevat valokuvat, miesten piirtämät kotihistoriaviivat ja havaintoni miehen kodissa. Tutkimus sijoittuu yhteiskuntatieteellisen perhetutkimuksen, kodin tutkimuksen ja feministisen maantieteen alueelle. Teoreettisena näkökulmana sovelletaan kriittisen miestutkimuksen näkökulmaa sukupuolesta.

Sisustaminen oli eräs keskeisimmistä miesten kotikäytännöistä. Miehet tekivät sisustamisen avulla asumisen paikasta kodin. Sisustaminen loi kodin jatkuvuutta ja pysyvyyttä. Sisustamisella miehet tekivät kodistaan toimivan ja esteettisen. Tärkeitä sisustamisen elementtejä olivat huonekalut, matot, verhot ja viherkasvit. Myös kodin värit, valot ja luonnon materiaalit olivat tärkeitä. Miehet perustelivat kodin hankintojaan käytännöllisyyden, käyttömukavuuden ja toimivuuden kannalta.

Miehet toivat esiin myös sisustamisen sukupuolittuneisuuden. Miesten mielestä sisustaminen oli naisten asiantuntijuuden ja osaamisen aluetta. Miehet myös tunnistivat kulttuurisen puheen sisustamisesta naisille tyypillisenä. Parisuhteessa vaimo oli päättänyt kodin hankinnoista ja kodin järjestyksestä. Avioero oli joillekin miehistä alku kodin sisustamisen vapaudelle.

Tutkimustulosten mukaan miehet eivät asu miehille tyypillistä kotia. Miehet rikkovat sisustamisen käytännöillään mieheyden ideaaleja. He haastavat kulttuurisia, sukupuolittuneita käsityksiä kodista naisen paikkana sekä odotuksia miehille ja naisille tyypillisestä toiminnasta kodissa.